

Шеховцова Ю.О.

**ЗНАЧИМІСТЬ ІНДЕКСІВ ЦЕНТРАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ ДЛЯ
ДІАГНОСТИКИ АБДОМІНАЛЬНО-ВІСЦЕРАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ У
ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ТИПУ 2**

Кафедра внутрішньої медицини №3

Науковий керівник: д.м.н., проф. Журавльова Л.В.

Харківській національний медичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Ожиріння, метаболічний синдром та цукровий діабет типу 2 (ЦД2) — пандемія ХХІ століття. Ожиріння має велике значення в патогенезі багатьох захворювань, в тому числі і при ЦД2. Оцінка ступеню ожиріння та характеру розподілу жирової тканини в організмі хворих має певні особливості, які можна діагностувати за допомогою індексу маси тіла (ІМТ) та індексів центрального ожиріння.

Мета дослідження — визначити значимість індексів центрального ожиріння для діагностики абдомінально-вісцерального ожиріння у хворих на ЦД2.

Матеріали і методи. Обстежено 32 хворих на ЦД2 (11 чоловіків та 14 жінок, середній вік $56,77 \pm 1,79$ років). ІМТ визначався за стандартною формулою Кетле. Пацієнти були розподілені на дві групи: 1 група (n=15) – хворі з нормальною масою тіла (ІМТ 18,5-24,9 $\text{кг}/\text{м}^2$; середній ІМТ= $23,19 \pm 0,39$ $\text{кг}/\text{м}^2$); 2 група (n=17)– хворі з підвищеною масою тіла (ІМТ > 25,0 $\text{кг}/\text{м}^2$; середній ІМТ= $29,9 \pm 0,56$ $\text{кг}/\text{м}^2$). На основі антропометричних вимірів у всіх пацієнтів визначались індекси центрального ожиріння: ОТ/ОС – відношення окружності талії (ОТ), см / окружності стегон (ОС) см, ОТ вимірювалась на рівні пупка, а ОС — в самому широкому місці тазу (нормальні значення цього індексу менше 0,85 для жінок, менше 1,0 для чоловіків); ОТ/ОН – відношення ОТ, см / окружність ноги (ОН), см, ОН вимірювалась в верхній третині стегна (нормальні значення цього індексу — менше 1,5 для жінок та менше 1,7 для чоловіків); ОТ/ОР – відношення ОТ, см / окружність руки (ОР), см, ОР вимірювалась в середній третині плеча (нормальні значення — менше 2,4);

ОТ/зріст – відношення ОТ, см / зріст, см (нормальні значення — менше 0,5). Для статистичного аналізу даних використовували ліцензійну програму Statistica версія 6.0.

Обговорення результатів. У групі хворих на ЦД2 з підвищеною масою тіла виявлено значимо вищі середні рівні індексів, які вивчаються у порівнянні з групою хворих на ЦД2 з нормальною масою тіла (ОТ/ОС в 1,1 рази, ОТ/ОН в 1,4 рази, ОТ/ОР в 1,5 рази та ОТ/зріст в 1,4 рази, $p < 0,05$).

У хворих на ЦД2 з нормальною масою тіла були виявлені значимі кореляційні зв'язки ІМТ з ОТ/ОС, ОТ/ОР та ОТ/зріст ($r=0,77$, $r=0,84$, $r=0,98$, відповідно; $p < 0,05$). Окрім того були виявлені значимі кореляційні зв'язки між індексами центрального ожиріння: ОТ/ОС з ОТ/ОР ($r=0,70$), з ОТ/зріст ($r=0,83$); ОТ/ОН з ОТ/ОР ($r=0,56$); ОТ/ОР з ОТ/зріст ($r=0,80$).

У хворих на ЦД2 з підвищеною масою тіла були виявлені значимі кореляційні зв'язки ІМТ з ОТ/ОС, ОТ/ОН, ОТ/ОР та ОТ/зріст ($r=0,75$, $r=0,81$, $r=0,94$, $r=0,87$, відповідно; $p < 0,05$). Окрім того були виявлені значимі кореляційні зв'язки між індексами центрального ожиріння: ОТ/ОС з ОТ/ОН ($r=0,87$), з ОТ/ОР ($r=0,70$), з ОТ/зріст ($r=0,70$); ОТ/ОН з ОТ/ОР ($r=0,82$), з ОТ/зріст ($r=0,74$); ОТ/ОР з ОТ/зріст ($r=0,83$).

Висновки. У хворих на ЦД2 додатковими показниками абдомінально-вісцерального ожиріння є індекси центрального ожиріння. Значимі кореляційні зв'язки між ІМТ та індексами центрального ожиріння, їх взаємозв'язки можуть свідчити про високу значимість цих індексів у діагностиці центрального ожиріння у хворих на ЦД2, особливо за наявності підвищеної маси тіла.